

JE M'EXCUSE¹

Beste Tineke,

Ik kon de slaap niet vatten, vorige nacht. Ik zat maar te denken aan jouw schrijnende leventje.

En dat voor een kind van... hoe oud ben je ook al weer Tineke? Ach ja, je ma zei het me nog, 7 jaar. Ik ken je eigenlijk nauwelijks, onlangs was je hier op bezoek en zag ik je lopen in de gang van ons centrum, vrolijk lachend, en als 2 druppels water lijkend op je jongere zusje die in ons centrum verblijft.

Vrolijk lachend en toch heeft men beslist dat je een tijdje naar de kinderpsychiatrie moet omdat je gedragsproblemen hebt...men wil je (terug) eens goed onderzoeken. Ja kind, je hebt gedragsproblemen, het is me wat. Je lieve moeder vertelde me je kleine leventje. Je was vier toen je ernstig verbrand werd na het spelen met een aansteker. Je zou een jaar in een ziekenhuis verblijven, waarna je (omdat men zich zorgen maakte omwille van signalen van vermoedelijk misbruik) naar een CKG (1) ging om vervolgens naar een OOC (2) te moeten. Men dacht te weten waar je heen moest, maar daar was er voorlopig geen plaats, dus ging je terug naar een (ander) CKG, waarna je uiteindelijk naar je definitieve plaatsje zou gaan, zijnde een begeleidingstehuis. Maar daar toonde je stilaan gedragsproblemen. Ja, je bent blijkbaar toch bij momenten een moeilijk kind, Tineke. Hoe zou dit toch komen? En dus moet je nu naar de kinderpsychiatrie. Maar het is dan nog niet gedaan hoor, Tineke. De plezante kindermolen zal verder draaien. Want na de kinderpsychiatrie mag je nog steeds niet naar huis en draait de carrousel verder. Dan komt er een andere oriëntatie. Mogelijks een OBC (3) of een MPI (4). Maar die hebben het eerste jaar vermoedelijk geen plaats, dus terug naar een andere tussenoplossing. En dan word je stilaan 8 jaar, ben je nog niet halfweg je jeugd...

Onlangs zag ik een reportage over ernstige kinderverwaarlozing in Bulgarije. Je hebt dit mogelijks ook gezien, Tineke. Enkele dagen later hoorde ik jouw levensverhaal van je moeder en ik moest aan die reportage denken. Ja, het verschil is groot, hier in Vlaanderen is geen doelbewuste instellingsverwaarlozing, er is altijd wel een zoveelste lieve opvoedster die je een knuffel geeft voor het slapen gaan. En jij zal het nog kunnen navertellen hoeveel je hebt gespeeld en gehuild. Die kinderen in Bulgarije zijn het spreken allang voorbij. Dus bof jij maar met jouw situatie, ook al is het een veel subtielere vorm van mishandeling. Een institutionele, structurele vorm van mishandeling... En daar heeft niemand echt schuld aan, want zoveel mensen doen hun best.

De minister is omgeven door betrokken, bezielde mensen en er wordt geld uitgegeven aan grote, globale plannen. En er is ook die ouderwordende papieren tijger, die Integrale Jeugdhulp heet. Ooit van gehoord Tineke? Nee? Nochtans vergaderden we al ettelijke duizenden uren en spreken we in abstracte termen over modules, toegangspoorten, crisis hulp, enz. Allemaal moeilijke termen voor jou? Nochtans allemaal voor jouw geluk.

Maar wie is dus fout Tineke?

Je weet het wel. Jij bent fout Tineke. Waarom moet je nu gedragsproblemen stellen?

¹ In analogie met "J'accuse" van Emile Zola

En ik ben ook fout. Want ik ben woedend. Ik voel jouw pijn en kan niet aanvaarden dat tientallen jonge kinderen telken male overal heen worden gesleurd. Mijn fout, Tineke, is dat ik niet wen aan jouw pijn...
Dus fluister ik jou van hier uit stilletjes; het spijt me. Het spijt me echt.

1. CKG; centrum voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning
2. OOOO; Onthaal-, Observatie- en OriëntatieCentrum
3. Observatie- en BehandelingsCentrum
4. Medisch Pedagogisch Centrum